

**QORTI CIVILI
(SEZZJONI TAL-FAMILJA)**

**ONOR. IMHALLEF
NOEL CUSCHIERI**

Seduta tas-27 ta' Mejju, 2010

Citazzjoni Numru. 324/2008

Kawza fil-lista: 17

**A B
vs
C E**

II-Qorti,

Rat ir-rikors guramentat li permezz tieghu huwa ppremetta: li l-partijiet izzewwgu fl-1 ta' Ottubru 1994, u minn dan iz-zwieg għandhom zewgt-it tfal; li l-kunsens matrimonjali ta' l-attrici kien vizzjat fit-termini tal-paragrafu [a], u dak tal-konvenut, fit-termini tal-paragrafi [d][f] u [h] ta' l-artikolu 19[1] tal-Kap.255 tal-Ligijiet ta' Malta; u għalhekk qed jitlob li dan iz-zwieg jigi dikjarat null minn din il-Qorti;

Rat ir-risposta guramentata li biha l-konvenut, filwaqt li ddikjara li jaqbel li z-zwieg huwa null, jatribwixxi l-htija unikament lill-atrisci, u li "dak kollu li r-rikorrenti attribwiet lill-esponenti, huwa fir-realta' attribwibbli lill-istess rikorrenti.";

Rat l-atti kollha tal-kawza, inkluzi l-affidavits prezentati;

Semghet ix-xhieda bil-gurament;

Ikkunsidrat;

L-Azzjoni

Illi permezz ta' l-azzjoni odjerna l-atrisci qeda titlob minn din il-Qorti dikjarazzjoni gudizzjali fis-sens li z-zwieg tagħha kuntrattat mal-konvenut fl-1 ta' Ottubru 1994 huwa null fil-ligi, stante li l-kunsens matrimonjali tagħha u tal-konvenut kien vizzjat kif fuq indikat.

Minn naħa tieghu l-konvenut jatribwixxi l-htija unikament lill-atrisci u jirreciproka dak attribwit lilu.

II-Fatti

Illi mill-provi jirrizulta li l-partijiet izzewwgu fl-1 ta' Ottubru 1994 meta allura l-partijiet kellhom 20 sena, l-atrisci kellha circa hames xħur tqala, u wara li kienu ilhom johorgu flimkien għal perijodu ta' anqas minn sentejn. F' dan iz-zwieg twieldu zewgt-it tfal: fis-19 ta' Frar 1995 u fit-22 ta' Lulju 1996. Wara konvivenza turbulenti ta' circa tlettax-il sena l-partijiet isseparaw.

Verzjoni Attrici

L-atrisci tghid li matul l-gheruşija huma kienu jagħmlu l-att taz-zwieg, u kienet thalli f' idejn il-konvenut, allura n-namrat tagħha, sabiex joqghod attent biex hi ma toħrogx tqila. Irrizulta li wara ftit zmien l-atrisci harget tqila, u ttieħdet id-decizjoni li jizzewwgu sabiex it-tarbijsa titrabba go familja. Minn naħa tieghu, il-konvenut, f' diskussjoni li kellhom dwar it-tieg qallha: "...li trid għamel. Hu qalli anke jekk ma tridx li nizzewwgu u npoggu, npoggu."¹

¹ Fol.69

Illi malli zzewsggu bdew jinqalghu l-problemi minhabba l-atteggjament tal-konvenut fil-konfront ta' l-attrici. Huwa kien dominanti u rispostuz. Tghid li l-konvenut ma kellux sens ta' responsabbilita' u qatt ma kien jispicca progett mibdi minnu; kien indifferenti ghal bzonnijiet tagħha, u għar-responsabbilita' tal-hajja ta' kuljum; u kien jammetti magħha li kellu kunfidenzi ma' nisa ohra fuq il-post tax-xogħol tieghu.

Sadanittant, ghalkemm il-konvenut kellu joqghod attent fir-relazzjonijiet intimi sabiex l-attrici ma tergax tinqabad tqila, hija regħhet harget tqila fi zmien vicin wisq tat-twelid ta' l-ewwel tarbija, meta l-partijiet kienu għadhom lanqas bdew jissettiljaw ghaz-zwieg. Sadanittant huma kienu qed joqghodu mal-genituri ta' l-attrici.

F' dawn ic-cirkostanzi fattwali, ir-relazzjoni konjugali ta' bejn il-partijet kienet qed tiddeterjora progressivament, u dan kien jaffettwa r-relazzjonijiet intimi ta' bejniethom li naqsu wara t-twelid tat-tieni tarbija. L-attrici tghid li l-konvenut kien ikun riluttanti ghall-att taz-zwieg meta hi kienet tavvicinah, tant li kienet iddecidiet li ma tavvicinahx aktar. Tghid li meta kien isir l-att taz-zwieg, dan kien isir mingħajr sens ta' affeżżjoni da parti tal-konvenut.

Eventwalment missier-l attrici marad u ommha kecciethom minn darha, stante li l-genituri ta' l-attrici ma felħux aktar ghall-inkwiet matrimonjali bejn il-partijiet. Konsegwentement, l-ahħar tlett snin tal-konvivenza matrimonjali, il-partijiet kienu ghexu għal rashom. L-attrici tishaq li l-konvenut kien insensittiv fil-konfront tagħha, u li, bil-komportament tieghu, kien juri li waqt il-konvivenza matrimonjali huwa kien imdejjah hafna; tant li hekk kif iffirmaw is-separazzjoni, huwa qallha d-diskors “Fl-ahħar hlist minnek.”² Tghid ukoll li, ffit granet wara s-separazzjoni, hija saret taf li l-konvenut beda jiffrekwenta mara ohra.

² Fol.59

Verzjoni Konvenut

Il-konvenut jaqbel li fiz-zmien tan-namur huma ma kellhomx il-hsieb li jizzewwgu, u kien biss wara li l-attrici skopriet li kienet harget tqila li ttiehdet id-decizjoni li jizzewwgu. Da parti tieghu l-konvenut ma kienitx taghmillu differenza jekk jizzewwgux, jew inkella, jikkoabitawx biss, izda l-attrici u l-familja tagħha riedu li l-partijiet jizzewwgu. Jghid li hu f' dak iz-zmien kien għadu mohh ir-rih, u ma kienx enstuzjasta bil-proposta taz-zwieg, izda xorta wahda accetta, kif accetta wkoll li, wara z-zwieg, jimorru jghixu mal-genituri ta' l-attrici.

Meta l-partijiet bdew jghixu fid-dar tal-genituri ta' l-attrici, kienu jinqalghu hafna argumenti li kienu jaffettwaw il-hajja konjugali ta' bejn il-partijiet. Il-konvenut jilmenta mill-indhil esagerat mill-genituri ta' l-attrici, partikolarment minn ommha. Jghid li hu qatt ma hassu komdu jghix hemm minhabba l-indhil tal-familja tagħha, u li hu kellu jbaxxi rasu għal dak kollu li riedu huma, anke f' decizjonijiet li suppost ittieħdu bejn il-partijiet wahedhom.

Jghid li hu qatt ma seta' jagħmel dak li ried hu; u “dejjem qisna bl-argumenti fuq xi haga”³; Inoltre, ghalkemm huwa kien insista ma' l-attrici, allura martu, sabiex imorru jghixu għar-rashom, dina dejjem irrifjutat, sakemm fl-ahhar il-konvenut ma setghax jiissaporti aktar, u telaq mid-dar konjugali u mar jghix għand ommu. Wara ftit pero' l-affarijiet ittrangaw u l-konvenut accetta li jerga' jmur jghix mal-genituri tagħha, izda din id-darba omm l-attrici ma kienitx lesta li terga' tilqaghħom go darha, u eventwalment il-partijiet sabu post u marru jghixu għar-rashom.

Illi, f' dan l-istadju l-hajja matrimonjali kienet diga' ddeterjorat bil-bosta, u r-relazzjonijiet intimi ta' bejniethom kienu saru aktar rari; u, għalhekk, nonostante li ssa l-partijiet kienu qed jikkonvivu wahedhom, xorta wahda kompla l-inkwiet bejniethom, ghax l-attrici riedet li tmur tħix għand ommha. Di fatti, okkazzjoni minnhom teljet

³ Fol.102

mid-dar konjugali bit-tfal, u regghet marret tghix lura mal-genituri tagħha.

Konsiderazzjonijiet tal-Qorti

Il-Qorti tosserva li dan kien zwieg li qatt ma messu gie kuntrattat. Sar biex jitghatta zball, bir-rizultat li l-partijiet sabu ruhhom f' unjoni permanenti, meta manifestament ma kellhomx il-kapacita' li jistabbilixxu bejniethom komunjoni ta' hajja u mhabba.

Barra minnhekk sar zball iehor meta huma ma marrux jghixu għar-rashom biex jipprovaw jiformaw nukleju għid, izda baqghu f' ambjent li, mhux biss ma għenx lill-partijiet, izda rrizulta li kien ta' ostakolu serju għal dan il-ghan.

Il-provi juru li z-zewg partijiet kienu nkapaci li jassumu l-obbligi naxxenti minn unjoni bazata fuq il-konvivenza diretta lejn il-benessere reciproku. Il-karatru u l-immaturita' tal-konvenut li sab ruhu kostrett li jaccetta li jizzewweg lill-attrici, minn naħa wahda, u l-immaturita' ta' l-attrici minn naħa l-ohra li, nonostante li dahlet f' unjoni separata, hija baqghet tinsisti sabiex dawn jibqghu jħixu mal-genituri tagħha, meta dak l-ambjent kien ta' ostakolu car sabiex il-partijiet jiffrumaw nukleju familjari separat għalihom; dawn il-fatturi rrendew il-kunsens matrimonjali tagħhom vizzjat fit-termini ta' l-ewwel parti tal-paragrafu [d] ta' l-artikolu precitat. Il-Qorti tosserva li, ghalkemm tifhem li kien aktar komdu ghall-attrici, li kienet għadha zghira fl-eta' u li kellha l-ghajjnuna u l-appogg kontinwu, debitu u ndebitu, ta' ommha, li tibqa' tghix fid-dar tal-genituri tagħha, izda mill-banda l-ohra, perusna li tkun dahħlet f' unjoni matrimonjali għandha tiffitħ li tistabbilixxi mal-konjugi l-ieħor dik l-unjoni esklussiva, mingħajr indhil ta' terzi, li tifforma nukleju familjari għid u separat.

Illi, anke l-fatt stess li, ftit taz-zmien wara li kellhom l-ewwel tarbija, l-attrici regħhet inqabdet tqila bit-tieni wild, meta l-partijiet zgur li ma kienux għadhom stabbilixxew ruhhom fiz-zwieg, hija ndikazzjoni ta' l-immaturita' da parti tagħhom.

Kopja Informali ta' Sentenza

Dan premess u kkunsidrat il-Qorti hija tal-fehma li t-talbiet attrici huma gustifikati fil-fatt u fid-dritt, skond l-artikolu 19[1][d] tal-Kap.255, u jimmeritaw li jigu milqugha.

Decide

Ghal dawn il-motivi tiddeciedi billi tilqa' t-talbiet attrici, u tiddikjara null u bla effett fil-ligi z-zwieg kuntrattat bejn il-partjiiet fl-1 ta' Ottubru 1994.

Spejjez bla taxxa.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----